

NHÓM TOÁN

ĐƯỜNG TRÒN

Bài 4: HÌNH QUẠT TRÒN VÀ HÌNH VÀNH KHUYÊN

Khởi động

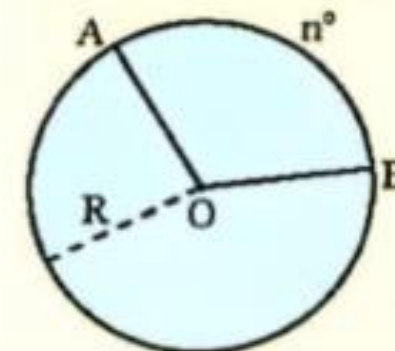
Tóm tắt nội dung kiến thức đã học ở tiết trước

1. Độ dài cung tròn

Trên đường tròn bán kính R , độ dài l của một cung có số đo n° được tính theo công thức:

$$l = \frac{\pi R n}{180}.$$

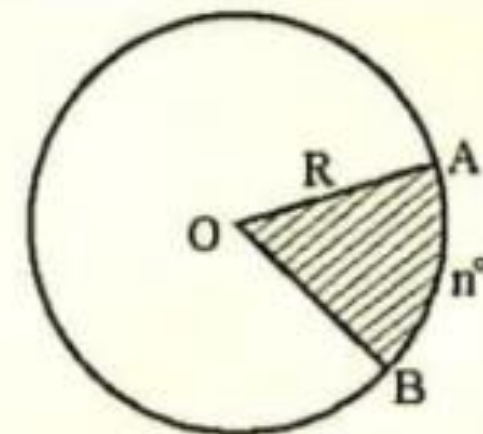
Hình 2

2. Hình quạt tròn

Hình quạt tròn là một phần hình tròn giới hạn bởi một cung tròn và hai bán kính đi qua hai mút của cung đó. Diện tích hình quạt tròn bán kính R , ứng với cung n° được tính theo công thức:

$$S = \frac{\pi R^2 n}{360}.$$

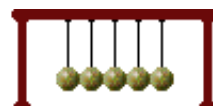
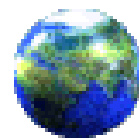

Hình 5

Trò chơi Rung chuông vàng

Enter!

Rung chuông vàng

Câu hỏi 1

Câu hỏi 2

Câu hỏi 3

Câu hỏi 4

KẾT THÚC

Rung chuông vàng

Khởi động

Câu hỏi 1

Khởi động

Chu vi đường tròn có bán kính 10 cm là:

A. 100

B. 20π

C. 20

D. 100π

Đáp án

10s

Home

Hết
giờ

Rung chuông vàng

Khởi động

Câu hỏi 2

Khởi động

**Tính độ dài cung 60° của đường tròn
bán kính 6 cm:**

A. 2π (cm²)

B. π (cm²)

C. 2 (cm²)

D. 3π (cm²)

Đáp án

10s

Home

**Hết
giờ**

Rung chuông vàng

Khởi động

Câu hỏi 3

Khởi động

Diện tích hình quạt tròn bán kính 6 cm, ứng với
cung 30° là:

A. π (cm²)

B. 2π (cm²)

C. 6 (cm²)

D. 3π (cm²)

Đáp án

10s

Home

Hết
giờ

Rung chuông vàng

Khởi động

Câu hỏi 4

Khởi động

Công thức tính diện tích hình quạt tròn là:

A. $S = \frac{\pi R^2 n}{360}$

B. $S = \frac{2\pi R^2 n}{360}$

C. $S = \frac{\pi R n}{360}$

D. $S = \frac{\pi R n}{180}$

Đáp án

10s

Home

Hết
giờ

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Bài 4. HÌNH QUẠT TRÒN VÀ HÌNH VÀNH KHUYÊN

3. Hình vành khuyên

- 3 a) Vẽ đường tròn (C) tâm O bán kính $r = 5$ cm và đường tròn (C') tâm O bán kính $R = 8$ cm.
- b) Tính diện tích S của (C) và diện tích S' của (C').
- c) Hãy cho biết hiệu số $(S' - S)$ biểu diễn diện tích của phần nào trên Hình 9.

Hình 9

GIẢI

b) $S = \pi r^2 = 25\pi$ (cm²) $S' = \pi R^2 = 64\pi$ (cm²)

c) $S' - S = 64\pi - 25\pi = 39\pi = 122,46$ (cm²)

00:05:00

Bài 4. HÌNH QUẠT TRÒN VÀ HÌNH VÀNH KHUYÊN

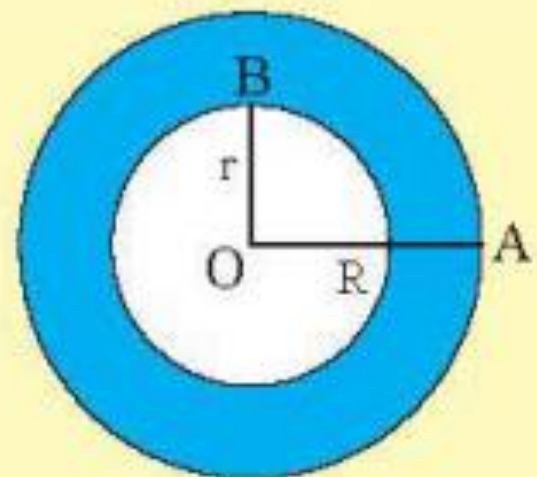

Cho hai đường tròn đồng tâm $(O; R)$ và $(O; r)$ với $R > r$.

Hình vành khuyên là phần mặt phẳng giới hạn bởi hai đường tròn $(O; r)$ và $(O; R)$.

Diện tích hình vành khuyên giới hạn bởi hai đường tròn $(O; r)$ và $(O; R)$ được tính bởi công thức:

$$S = \pi(R^2 - r^2).$$

Hình 10

Ví dụ 4. Tính diện tích hình vành khuyên giới hạn bởi hai đường tròn $(O; 5 \text{ cm})$ và $(O; 8 \text{ cm})$ (kết quả làm tròn đến hàng phần trăm).

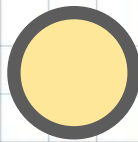
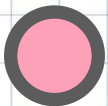
Giải

Diện tích hình vành khuyên giới hạn bởi hai đường tròn $(O; 5 \text{ cm})$ và $(O; 8 \text{ cm})$ là

$$S = \pi(R^2 - r^2) = \pi(8^2 - 5^2) = 39\pi \approx 122,52 \text{ (cm}^2\text{)}.$$

LUYỆN TẬP

Bài 4. HÌNH QUẠT TRÒN VÀ HÌNH VÀNH KHUYÊN

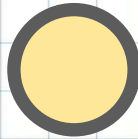
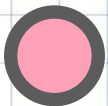
Thực hành 3. Tính diện tích hình vành khuyên giới hạn bởi hai đường tròn $(O; 10 \text{ cm})$ và $(O; 20 \text{ cm})$ (kết quả làm tròn đến hàng phần trăm).

GIẢI

$$S = \pi(R^2 - r^2) = (20^2 - 10^2)\pi = 300\pi = 942,48(\text{cm}^2)$$

VẬN DỤNG

Trong cuộc sống người ta dùng bu lông và đai ốc để cố định vật, giữa chúng có lót một vật gọi là lông đên (hình bên).

Giả sử: bán kính vòng trong và vòng ngoài của lông đên lần lượt là 2 cm và 3 cm. Hãy tính diện tích mặt (*hình vành khuyên*) của lông đên đó.

GIẢI

diện tích mặt (*hình vành khuyên*) của lông đên đó là

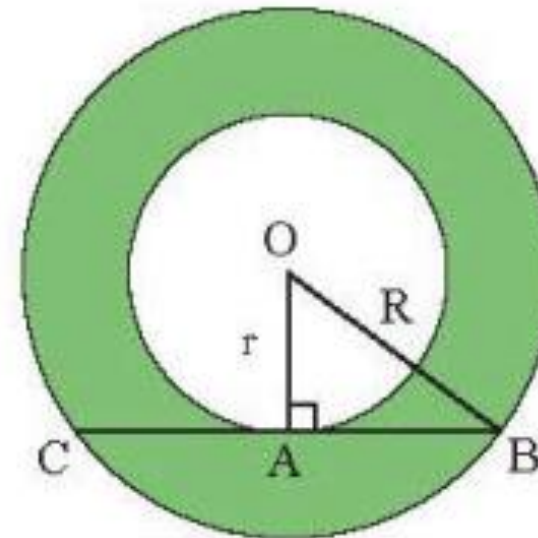
$$S = \pi(R^2 - r^2) = (3^2 - 2^2)\pi = 5\pi = 15,7 (cm^2)$$

Vận dụng 3. Cho hình vành khuyên giới hạn bởi hai đường tròn $(O; r)$ và $(O; R)$ với $R > r$. Trên đường tròn $(O; R)$ lấy hai điểm B, C sao cho BC vừa là dây cung của $(O; R)$, vừa là tiếp tuyến của đường tròn $(O; r)$ tại A (Hình 11).

a) Tính độ dài đoạn thẳng BC theo r và R.

b) Cho $BC = a\sqrt{3}$. Tính diện tích hình vành khuyên giới hạn bởi hai đường tròn $(O; r)$ và $(O; R)$ theo a.

Hình 11

GIẢI

a)
$$BC = 2.AB = 2\sqrt{R^2 - r^2}$$

b)
$$S = \pi\sqrt{R^2 - r^2} = \pi AB^2 = \pi \frac{BC^2}{4} = \frac{3\pi a^2}{4}$$

At
Home

Hướng dẫn tự học ở nhà

- Học định nghĩa, nhận xét, các chú ý.
- Xem lại các ví dụ, thực hành, vận dụng
- Tiếp tục hoàn thiện bài tập 1, 2, 3, 5, 6, 7 / 102 SGK.
- Chuẩn bị nội dung bài tập cuối chương 5

